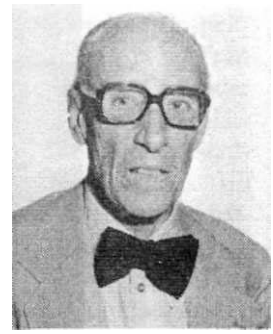

Axel Almqvist, en av de många, som oförtrutet arbetat för trivseln på Grimsta skjutbana, ger här en dokumenterad bakgrund till skjutbana och klubbstuga.

Den långa vägen till

Grimsta Skjutbana

För våra dagars skyttar ställer det sig helt naturligt att träna och tävla på en välplanerad skjutbana, som har uppvärmd samlingslokal och expedition, skjuthall med tak över huvudet och där moderna tekniska hjälpmedel står till förfogande under skjutningen. Grimsta skjutbana fyller numera alla dessa fordringar. Skyttarna har här också tillgång till materiel i någon av de gamla poliskioskerna, som en gång i tiden stod på Valhallavägen, Kungsholmstorg eller kanske på Söders höjder, men som nu fyller en annan uppgift tillsammans med jämlikar i en etiskt tilltalande hästskoform vid skogens rand och bergets fot. Och när skjutbanan är fångad av mörker, snö och kyla, står inomhusbanan i Polishuset redo med värme och ljus. Med tanke på de betydligt kärvare betingelserna förr i tiden måste det medges, att sällan har så många haft så mycket att tacka för.

GRIMSTA

Låt oss stanna en kort stund vid namnet och ortens utveckling innan vi ger oss in i förspelet till nuvarande Grimsta skjutbana.

Redan tusen år före Kristi födelse bodde folk här i trakten. Detta är klart dokumenterat genom en bronsålders-grav vid Grimstagatan. I närheten av samma plats finns gravfält från vikingatiden. Namnet Grimsta har troligen uppkommit under de första årtiondena efter Kristi födelse. Sannolikt från ett personnamn, Grim. Med andra ord Grims boplatz, Grims ställe. Bokverket "Spånga sockens historia" lämnar dessa uppgifter. Intressant, särskilt ur vår synpunkt, är att namnet stavades likadant år 1409 men Grymstah 1582. Det kan kanske ge fältskytten en idéassociation, när målet försvinner innan sista skottet hunnit lossas.

Grimsta, det nuvarande skjutbaneområdet, kom via Bondeätten i Stockholms stads ägo för att så småningom ställas till Stockholmspolisens Skytteförenings disposition. Under tiden 1620 - 1730 omnämnes "Grimsta torp", men läget är okänt. Men vi kan ju, tills fakta föreligger, leka med tanken att de två gamla aplarna vid skjutbanans östra sida härstammar därifrån. Svårigheten att anskaffa skjutbana och särskilt inom stadens hank och stör var känd och omvitnad redan 1912. Då upptog den nybildade Stockholmspolisens Idrottsförening "fråga om bildandet av en skytteförening inom idrottsföreningen". Svaret ställdes på framtiden "på grund av svårigheterna att anskaffa skjutbana jemte de därmed förenade kostnaderna". Dessa realiteter har skytteföreningen också senare snubblat över. 1928 startade idrottsföreningens skyttesektion sin verksamhet. Till en början höll man till på en bana i parken bakom Svea Livgardes dåvarande kaserner. Åtskilliga av våra skyttar, som började sin polisbana under trettioalet hade tidigare

lossat skott under de gamla ekarna bakom mässarna och marketenteriet. (En kulen höstdag på 70-talet gjorde författaren till dessa rader en resa tillbaka i tiden, en nostalgisk färd, men fann inte mycket av det som van Jo, ekarna och kyrkan i den lilla parken, som ännu bildar ram. Men några spår efter den kammar-skjutningsbana, där våra skyttar hade hållit till ända in på 40-talet, fann jag icke. En nyare tid med höghus, trafik och signalhorn hade tagit över, en hektisk och nervös tid utan utrymme för tillbakablickar). Så småningom vaknade intresset också för fältskytning. Det var inte så svårt för sektionen, sedermera föreningen, att hitta lämplig terräng utan att bege sig allt för långt ut från innerstaden. Utan mera omfattande avlysningar anlätades t.ex. Ulvsunda (nära kvarnen), Blackeberg, Råcksta, Jakobsberg (där delar av Bredäng nu är belägna) och Kaknäs, samt - då man arrangerade "allmänna" tävlingar - Bosön.

Skaran av fältskyttar växte också stadigt fram till och en bit in på 40-talet. Var intresset för banskjutning stort, så var det hart när otroligt stort för fältskytning. Men det hade sin förklaring. Det stora kriget rasade in på våra knutar. Påståendet att skytteintresset ökar vid krig och örlig jävades inte. Alla ville vara beredda att göra en insats.

Då skyttet i december 1941 organisatoriskt skildes från idrotten ökade behovet av en egen skjutbana. Under 1942 diskuterades olika alternativ och på ett styrelsemöte i november gavs förord för Stora Skuggan framför Eneby i Bromma. Men fem månader senare talar protokollen om ytterligare ett förslag till lösning. Detta gällde ett erbjudande från Bromma Skytteförening om ett område vid Råcksta. Och järnet smiddes snabbt i vårvärmen och redan i maj tecknades kontraktet. Det gällde på fem år med förlängning ett år i taget och till en årskostnad av 1000 kronor. Vår förening skulle få disponera ett område 50 x 60 meter med plats för materielbod och tjugofem ställ för banskjutning och sex för duell. Båda föreningarna skulle broderligt samsas om skyttepaviljongen på höjden sydväst om skjutbanan. Vidare poängterades att ekarna i och vid kulfänget skulle skyddas. (Vid en "kontrollbesiktning" trettio år senare kunde konstateras, att detta lyckats väl och att träden sjöod av livskraft. Men i övrigt var allt förändrat. Vattenfalls kontorskom-

plex dominerade, höghus och bostäder, hallar och spår-områden hade omformat den forna idyllen). Det var från början klart att anläggningen inte skulle betraktas som permanent. I ett brev till fastighetskontoret i juni 1943 påpekas att "det är vår avsikt att bygga denna pistolbana som provisorium och materielboden på pålar i segment".

Platsen togs omgående i bruk som skjutbana. Redan i juli kunde 900 skyttar konstatera att den fungerade, åtminstone som start- och målplats för riksskyttetävlingens pistolfältskjutning, som arrangerades av föreningen i närliggande område. Pressreferat: "Skyttehistoriens största fullträff. Ett fullödigt utslag av den svenska skyttehärens utbredda skjutskicklighet, ett strålande belägg för den organisatoriska utvecklingen och det goda samarbetet mellan civila och militärer". Föreningen var f.ö. delaktig i ännu en "fullträff" följande år. I mars 1944 skrevs det in över 750 skyttar i den lilla röda stugan på Kaknäs vid en nationell pistolfältskjutning. Det visade sig snart vara berättigat, att banan och i synnerhet materielboden vid Räcksta hade byggts på kort sikt, för redan under 1945 talades det om förflyttning till en ny plats något längre västerut. Några av föreningens klubbar började också använda gevärsbanan i trakten för sina pistolaktiviteter och andra hade sedan länge hållit till på "Pampas" vid Karlbergs slott. I början av 1948 fördes förhandlingar med Bromma Skytteförening om byggandet av en gemensam pistol-skyttebana, men något beslut fattades ej. Något annat av vikt kan heller inte noteras förrän den 29 december, då den korta vinterdagen kom men en ljusglimt: Nils Öhlander, dittills mest känd som skicklig skytt och framstående organisator vid större tävlingar, meddelar vid ett sammanträde, att en lämplig plats för banan fanns vid Räcksta träsk. Och även om vissa tecken nu tyder på, att stadens representanter hade samma mening, dröjer det slutliga beskedet från detta håll.

Men dagspressen ger viss tillförsikt: "Sedan den av Bromma och Polisen disponerade banan vid Räcksta delvis raserats för att lämna plats för spårvägen, har man nu inom de båda föreningarna varit på språng efter plats för en ny bana. En sådan hittades också ganska snart av Öhlander. Den planerade banan skulle ligga omkring 300 meter väster om Kvarndammen och nedanför Räcksta träsk". Platsen beskrivs som en sänka, på tre sidor omgiven av bergknallar, med utrymme för två banor, en för sportskytte och snabbskjutning med plats för 20 skyttar och en för "grovpistolsskytte" med plats för ett 50-tal skyttar.

Sommaren 1951 händer det: "Provskjutning på den förslagna nya skjutbanan skall företagas". Samtidigt meddelas, att skjutbanan vid Räcksta nedlägges. Provskjutningen och den därmed förknippade bullermätningen blev ett kapitel för sig. Flera versioner har i muntlig tradition förts vidare till förmöjelse för mer eller mindre ivrigt lyssnande åhörare. Ju oftare man hörde berättelserna från olika håll, desto svårare hade man att känna igen originalet. Dock icke så att dramatiken förlo- rades, snarare tvärtom. Här väljer vi givetvis det exakta förloppet, saxat ur en morgontidning: "Bullermätningen gjordes av experter från idrottsstyrelsen, inspektör Hjort, kapten Bock, ingenjör Söderberg m.fl. Från polisen Göransson på mätningplatsen samt Öhlander och från Bromma Skytteförening Lönnberg på skjutplatsen. Mätaren visade 50 decibel medan ett flygplan åstadkom

60. Men när man flyttade apparaten till Blackeberg, hände inte så mycket matnyttigt ut mätningssynpunkt. Ljudet från grovpistolerna dränktes av kompressorerna och bergsborrar vid nybyggena, så att hela verksamheten måste tas om vid andra klockslag". Så småningom gav myndigheterna, främst hälsovårdsnämnden, klartecken. Föreningsstyrelsens mötesprotokoll den 11 december uttrycker det så här: 'Staden har i stället för banan vid Räcksta gård ställt ett terrängområde till förfogande för den nya pistolbanan i närheten av Kanaan i Spånga'. Som synes varierar lokalangivelsen. Ännu har varken våra egna styresmän, stadens eller pressens folk kommit till något slutgiltigt ställningstagande i namnfrågan. Men viktigare är att stadsfullmäktige har beviljat en anslag på 20.000 kronor och Stockholms stads Idrotts- och Friluftsstyrelse har börjat röja området, en ganska omfattande skogsavverkning. Ingenjörstrupperna ställde också folk och fordon till förfogande. 1952. Vi läser innantill i föreningsstyrelsens förvaltningsberättelse: "Den påbörjade skjutbanan i Grimstaskogen, 500 meter nordväst Blackeberg, har börjat tagas i anspråk provisoriskt". 500 meter - något optimistiskt, tycker jag, men "Grimstaskogen" är en ny, vacker lokal-angivelse. Följande år dyker namnet "Grimsta skjutbana" upp. "...och den har alltmer tagits i bruk", skriver sekreteraren. "Banan skall upplåtas även för andra pistolskytte-sammanslutningar". 1955. Några meningar ur förvaltningsberättelsen: "Under året har föreningen haft glädjen att se skjutbanan vid Grimsta bli i det närmaste färdigställd. Detta gäller även för 50-metersbanan med tillhörande skjuthall för sportskytte. Med undantag för smärre justeringsarbeten står banan nu färdig och kommer antagligen att invigas under början av nästkommande sommar".

1956. Om inte det nu blev i början av sommaren så blev det i varje fall i september, närmare bestämt söndagen den 30. Om man läser i årsberättelsen får man en nära nog lakonisk beskrivning av hur styrelsen såg på händelserna: "Föreningens kanske viktigaste fråga under senare år får nu anses slutgiltigt löst. Denna dag invigdes nämligen Grimsta skjutbana officiellt och överlämnades banan förvaltningsmässigt till föreningen i närvaro av ett flertal inbjudna personer från stadens olika myndigheter. Därmed syns föreningens behov av tillgång på en utomhusbana vara löst på ett mycket tillfredsställande sätt för åtskilliga år framåt". Det är uppenbart, att innehållet i berättelsen innebär en helgardering. Första meningen "slutgiltigt löst" omvandlas i sista till "åtskilliga år framåt".

Dagspressen ger en fylligare beskrivning av invigningen genom referat av det tal, som stadens representant, redaktör Axel Waldemarsson, höll: "Det är historisk mark, som bildar underlag och omgivning för Grimsta skjutbana. Enligt stadsmuseets samlingar kan man se traktens ursprung glimtvis framträda under 4000 år. Från vikingatiden har namnen Vällingby och Grimsta uppkommit bland andra platser. Under reduktionen indrogs marken till Kronan och avkastningen gick bland annat till sådana rusthåll, som icke bar sig. Och det ter sig därför följdriktigt, att staden överlämnar området till förvaltning". Ett leende sprider sig vid dessa mångtydiga ord över den församlade menigheten, styrelsen med kassaförvaltaren inberäknade.

Ordföranden i Stockholmspolisens Skytteförening, kriminalpolisintendenten Alvar Zetterquist, följde också häroldens uppmaning: "Vi är mycket glada inom vår förening att från Stockholms stad och närmast då Idrotts- och

Friluftsstyrelsen få mottaga denna förnämliga anläggning till vård och förvaltning. Idrottsstyrelsen har icke skytt några ansträngningar att bygga ut denna bana till verklig toppklass. Skytteföreningen disponerade tidigare ett trettiotal ställ vid Råcksta, men olyckliga omständigheter inträffade. Materieboden brann ned och i övrigt inverkade bebyggelsen så, att vi fick se oss efter en annan plats. Vi hade då satsat 10.000 kronor på den anläggningen och under åren vid Råcksta gård". När ordföranden sedan nämnde, att olyckan med materieboden i någon mån mildrades av försäkringssumman, 7.000 kronor, drog en antydning till ett leende för andra gången denna dag över församlingen på Grimsta splitternya skjutbana. Till sist namngavs olika personer inom Idrottsstyrelsen, som varit verksamma under byggtiden. "Tyvärr", sade ordföranden, "kan vi icke nämna er alla som hjälpt oss, men ett hjärtligt tack ska ni ha". Knappt hade ekot av talet förklingat förrän invigningsalut sköts, "dubbel Grimstalösen". Så provsköts banan av stadens högre, något skjutovana tjänstemän, varvade med polisens tävlingsskyttar. Det har i efterhand försports, att den därvid förekommande svenska arméns pistoltavla liksom den ringade helfiguren icke hade det fabriksnya utseendet. Det har också antytts, att i det för många överraskande goda träffresultatet kunde anas markörernas välmenande sparsamhet med klisterlappar. Från medalj- och förtjänstteckenutdelningen kan nämnas: Guld till borgarrådet Helge Berglund och direktören Magnus Magnusson samt silver till verkmästaren Elof Malmqvist, den senare vår främste kontakt med Idrottsstyrelsen då och fortsättningsvis.

"På bänkarna stod läskedrycker i alla regnbågens färger till de ungas förtjusning och maltdrycker, kon' och smörgåsar i fullt tillräckliga mängder", enligt krönikören. Och höstsolen spred sitt varma eftermiddagsskimmer över Grimsta skjutbana och färgade de höga tallstammarna kopparröda upp på bergen.

Mer än 25 år har förflutit sedan de första spadtagen togs till Grimsta skjutbana. Att anläggningen väl fyllt sin uppgift har nämnts i inledningen till denna artikel. Tillåt mig därför att avsluta med "kringprat" vid sidan av den egentliga skytteverksamheten. Stora omvälvningar har under detta dryga kvartssekel ägt rum inom de områden där vi rört oss, dvs. Råcksta-Vällingby-området. Ett förändrat kulturmönster under kort period, som inte har någon motsvarighet under tidigare århundraden. Också inom själva skjutbaneområdet har mycket förändrats. Sänkan mellan bergknallarna är utfylld. Ibland bulnar marken av tjälen under det tvättade gårdsgruset nere på

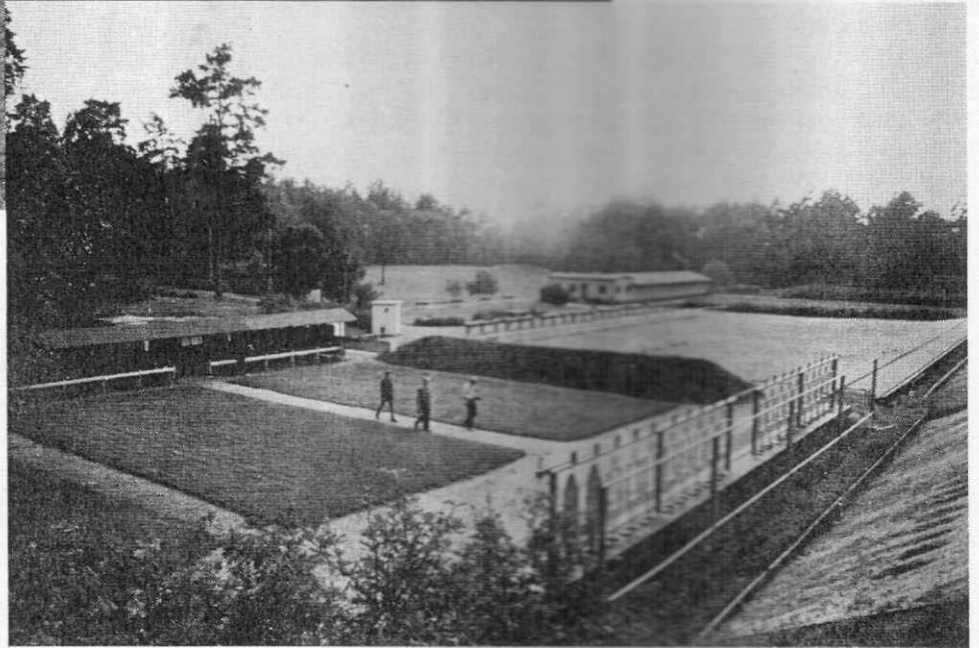
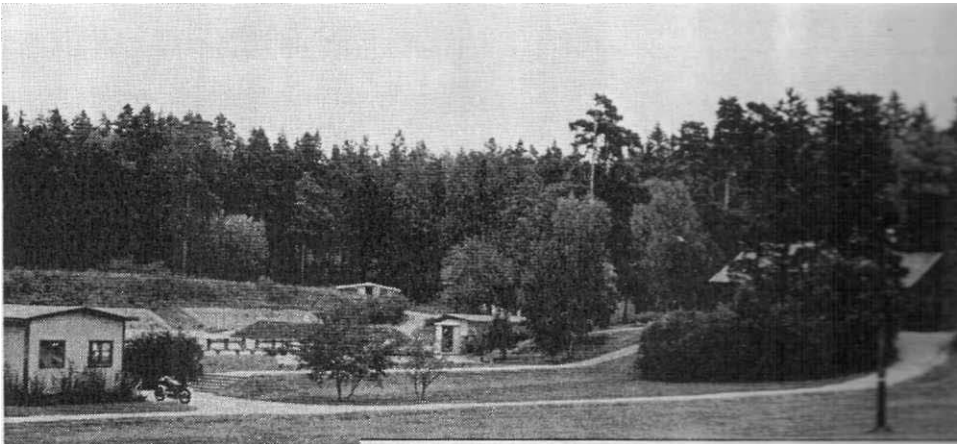
plan. Vid utslätningen blottades ett och annat ur fyllningen. Mycket är gömt under skyttarnas fötter. Banketten är stampad och sprängsten i stora massor är dold under likaledes stora massor jord i den höga vallen. Hålorna mellan stenarna har under senare år visat sig vara ypperliga gömställen för grävlingar och rävar. Många promenerande med och utan kamera har stannat i undran och beundran inför lekande knyten någon vårdag i maj. Ovanpå vallen kunde man under 50-talet se halvdussinvis med betande rådjur. Det var en betagande syn att skåda de vita svansspetsarna belysas av den nedgående kvällssolen.

Men, tyvärr, den ökade bebyggelsen i västerled och den allt mer ökade trafiken har helt förändrat tillvaron för dessa djur. En höst hade vi en stationär älg, men även där satte trafiken punkt och slut. En annan djur- och naturupplevelse har särskilt etsas sig fast. Det var en tidig söndagsmorgon. Vi skulle förbereda en skjutning och vi stod några stycken på loggian. Nedanför och på ett hundratal meters avstånd i bortre delen av 50-metersbanan var ett tiotal harar församlade. Förenings- eller protestmöte eller vad? Jag har aldrig sett eller hört något liknande. Hararna bytte ständigt plats, hoppade, lekte och kivades och jagade varandra. Är det inte så att harar är bundna var och en till ett område, ett revir? Varför denna bundenhet nu brutits kunde ingen av oss förklara.

Utöver räv, grävling och enstaka hare kan vi vår och sommar glädjas åt en rik flora. Därtill kan vi också lyssna till ett mångfald fågelröster, som till antal dock en gång var ännu fler. Men trots att vi fortfarande känner djup saknad efter våra vänner vid det till synes meningslöst igenstenade träsket nedanför "hyllan" så går livet vidare.

GRIMSTASTUGAN

Den period, som omfattar förberedelserna för och byggandet av Grimstastugan, är relativt kort jämförd med olika faser i skjutbaneanläggningens tillblivelse. Under 1940-talet hade föreningen disponerat och delat rum med Bromma Skytteförening i en enkel skyttepaviljong på höjden intill och söder om nuvarande tunnelbanespåren mellan Råcksta och Vällingby. Denna rymliga stuga efterträddes så småningom av en mindre, belägen på en höjd vid dåvarande 300-metersbanan lite längre nordväst ut. Solen lyste väl inte oftare eller klarare på denne plats än på den föregående, men den solljusa minnesbilden är för mig den mest framträdande från denna korta tidsperiod, då skjutningarna förbereddes genom telefonuppåbåd till vaktmästare Lundin, som öppnade, eldade och framför allt "donade" med kaffe. Nu har terrasshusen växt upp på den forna skjutbanan. Törhända kommer framtidens arkeologer att förvåna sig över fynden i ett kulturlager.

1951 i december kom klarsignalen för skjutbanebygget "i närheten av Kanaan". Möjligen fanns det redan då ett muntligt avtal eller underlag om inköp och rivning av Storgården i Vällingby vars timmerväggar tänktes som stomme för en planerad paviljong vid skjutbanan. Och när

styrelsen så småningom fattade ett definitivt beslut om stugbygget, så var det oneklingen en djärv öppning, om man tar i betraktande de relativt små resurser, som stod till buds. Beslutet vittnade om tilltro till den egna styrkan och arbetsinsatsen. Många måste bereda sig på frivilligarbete

under den då knappt tilltagna fritiden. Och det skulle också bli ett hårt arbete, ett till synes gränslöst dag- och nattarbete, där väl någon gång "vingårdsarbetarna" sviktade liksom det ekonomiska underlaget. Men de gamla timmerstockarna hade fört med sig tvenne budskap - ett viskande ett gammalt kulturspråk, Storgårdens, och ett annat talande om framtidstro . . . Den 1 augusti 1952 skrev sekreteraren, Bill Göransson, till Stockholms stads Idrotts- och Friluftsstyrelse med begäran från föreningen om upplåtelse av mark för en skyttepaviljong att 'uppföras med nödvändiga väggar i trästock och inredas med expedition och samlingslokaler'. Ett brev gick också till Stockholms stads byggnadsnämnd med begäran om bygglov.

Föreningen hade föregående år fått 7.000 kronor för en nedbrunnen materielbod vid Räcksta. En liten men dock grundplåt för kommande utgifter. Men trots att dåtida kronan var nästan rund fick Göransson, kassaförvaltaren Reinhold Anglert och blivande stugfogden Nils Öhlander i uppdrag att sondera möjligheterna för anskaffandet av ytterligare 20.000 kronor.

I slutet av november beslöts på styrelsemöte, att ett anbud från en byggmästare Haglund på 32.000 kronor för byggandet av paviljongen skulle antas. Haglund var väl förtrogen med timrade byggnader från sin hemort i Dalarna.

December 16. Byggnadslovet nr Brmd/52 från Stockholms stads byggnadsnämnd anländer. Dessförinnan hade Arbetsmarknadsstyrelsen gett byggnadstillstånd i sin skrivelse nr A 8379 D. I byggnadslovet fick Stockholmspolisens Skytteförening tillstånd, att "sedan vederbörlig avgift erlagts till stadens kassa, å stadsäga 3816 i Grimstaskogen, å av Idrotts- och Friluftsstyrelsen upplåten mark, uppföra skyttepaviljongen" etc, under-tecknat Viktor Ek och Harald Evaeus. Som grund för byggnadstillstånd och lov låg en skrivelse av den 21 oktober från Stockholms stads Idrotts- och Friluftsstyrelse: "Eder framställning av den 1 augusti angående markupplåtelse för skyttepaviljongen Grimsta . . . beviljat Eder denna upplåtelse". Det var kontentan, men sedan kom tre ord i koncentrat: "Förvaltas av Eder". Underskrift: E. Magnusson och E. Thor. 1953. Den 1 juni upprättar ordföranden Alvar Zetterquist samt Göransson kontrakt med byggmästare Haglund, Altsarbyn, Rättvik, för uppförande av en stuga. Stommen skulle timras av i huvudsak gammalt timmer från nämnda Storgården, kompletterad med nytt från sågen vid Kvarnviken. Allt efter en ritning av arkitekten Sture Frölén och till en kostnad, som reducerats till 17.700 kronor. Då är att märka, att kontraktet gällde enbart uppförandet av själva stommen. Allt övrigt såsom schaktning för grund, vatten och avlopp samt murning, takläggning etc, avsågs att i huvudsak kunna utföras av egna, frivilliga krafter.

Styrelsen hade beräknat, att arbetet med grunden skulle vara slutfört under september. Detta visade sig snart vara för optimistiskt och den 29 nämnda månad var man överens om nödvändigheten av ökad arbetsintensitet. Liksom vid ett tidigare tillfälle begärde man och fick loss två man från tjänsten under en månad framåt - Öhlander, som i ett tidigt skede mer eller mindre frivilligt tagit ledningen för arbetet, och Hugo Green, också han en redan känd arbetskapacitet. I och med detta tog byggandet ett stort steg framåt eller kanske snarare nedåt, liksom utåt

och varför inte västerut i det sprängda avloppsdikets riktning.

Och det var en optimistisk styrelse, som skrev facit för 1953: "Skyttepaviljongen torde kunna provisoriskt tagas i bruk mot slutet av 1954". Men prognoser och byggen följer ofta sina egna och för vanliga människor okända vägar och riktningar.

1954. Vid midvintertid hade optimismens friska hy om inte direkt i pessimismens kränka blekhet övergått, så dock i hög grad nyanserats. Protokollen talar i ett med Hamlet och danaprinssen närbesläktat språk. Arbetarna i "Grimstagar den" äro få. Propagandan måste intensifieras för ökat deltagande i bygget. Det ekonomiska läget avspeglas i snåla siffror i den bok, som är helt avhängig av kassan. Utöver 25.000 kronor, som raskt förbrukats, måste ytterligare 9-000 anskaffas. Och ännu en mening, som en gång framfördes från slottstornet, visade sig vara aktuell, även om den icke finns inskriven i något protokoll: "Kredit eller icke kredit, det är frågan". Och det skulle komma att gälla till den tidpunkt, då apeln utanför grunden fällde sina gulnade blad. Den sista maj beslöt styrelsen, att ett lån på 25.000 kronor skulle upptagas. Styrelsen tecknade borgen. Senare tecknade sig också medlemmerna Ahlbäck, Alfredsson, Green, Göransson, J. O. Johansson, Zetterquist och Öhlander för en lånesumma och ytterligare något senare erbjödo sig flera medlemmar att träda till, om så skulle erfordras. Härigenom fick kassaförvaltaren förstärkning "vid anfordran" på upp till 15.000 kronor. Så fortgår bygget, glädje och bekymmer varvas som is-havslera, där byggandets oberäknade kronrullning bildar den en aning mörkare färgen i lerans årsringsspektra. Ett ljusst inslag stod en långväga stockholmsresenär för, indiern (?) Madomohan R. Ruia. Han hade bestulits på värdefulla smycken, men också lyckats få tillbaka sina ägodelar genom ett gott polisarbete. Vid återseendets glädje skänkte han på stående fot 500 kronor till stugbygget. Därav följer, att ryktet om den blivande Grimstastugan flugit till nejder, långt söder om vad som en gång varit Grims boställe.

Men denna blygsamma summa minskade väl ej nämnvärt de ekonomiska bekymren. Då hade väl de 5.000 kronor, som stadsfullmäktige 1955 anslag till stugbygget efter motion av föreningsmedlemmen, fullmäktigeledamoten Folke Nilsson, större effekt. Men den väsentligaste inkomstkällan under åren 1952-58 var utan tvivel lotterierna. Den 3 april 1952 diskuterade styrelsen för första gången möjligheten att skaffa pengar till det blivande bygget genom att anordna ett lotteri. Detta skulle omfatta 15.000 lotter till ett pris av två kronor per lott och med en bil, en Volvo, som högsta vinst. Motiveringen att få anordna lotteriet är intressant och understryker det intima samarbetet mellan tjänste-skyttet och det frivilliga skyttet vid denna tidpunkt. Stockholmspolisens Skytteförening har sedan många år haft till huvudsaklig uppgift att sörja för den fortlöpande utbildningen i bruket av tjänstevapen inom Stockholms poliskår. Föreningen omfattar omkring 1.000 medlemmar, fördelade på 18 distrikts- och avdelningsklubbar. Med hänsyn till det stora medlemsantalet och verksamhetens omfattning, har föreningen ett ofrånkomligt behov av skjutbana med därtill hörande byggnader för funktionärer och materielförvaring. Området kommer att iordningsställas för ändamålet genom Stockholms stads försorg och för innevarande år har beviljats ett delanslag på 20.000 kronor. De ytterligare medel, som fordras för

uppförande av nödvändiga byggnader, skyttepaviljong och materielbodrar, måste emellertid föreningen själv anskaffa på annat sätt. De sålunda i första hand tilltänkta byggnaderna har kostnadsberäknats till omkring 30.000 kronor samt därutöver en del redan förvärvat byggnadsvirke. Resterande belopp anser sig föreningen icke kunna anskaffa på annat sätt än genom anordnandet av lotteri".

Ansökan insändes den 28 april 1952, tillståndet beviljades och lottförsäljningen gick bra. Behållningen blev detta första år 9-183 kronor, för att de närmaste åren varje gång överskrida de 10.000. Sista året, 1958, ingrep fru Fortuna själv på ett för föreningen gynnsamt sätt. Den vinstgivande lotten fanns då "bland de överblivna styckena" eller, med andia ord, bland de osålda lotterna. Detta gav en behållning på 17.604 kronor. Så fortlöpte arbetet under en följd av år, mödosamt men framgångsrikt. Jämsides med husbygget pågick inredningen och iordningsställande av skjuthall, bana och fältskytteterräng. Sjukdomsfall inträffade bland de mest engagerade liksom störningar och avbrott av oberäknat slag. Ett sorgligt exempel: En sen kväll hade man strukit golvet i storstugan, en verklig flödig strykning. Den syn, som mötte dagen därpå, skulle träffande kunna beskrivas med samma uttryck, som en lärare i skissritning en gång i tiden med förkärlek använde: "Vestigia terrent". Ty det var förskräckande spår med inströdda glasbitar från der sönderslagna fönstret, som så småningom tonade ut bland trampörten på ängen. Arbetet inom hela området var, skulle man kunna uttrycka det, synkroniserat, byggandet, planering av och planering omkring banan, osv. Det senare gav ibland anledning till viss, om än mild, kritik. Man menade, att området runt stugan mera liknade en trädgård än en skjutbana. Fältskytteterrängen var ursprungligen snårig och bestod delvis av kärrmark, som dikades ut. Men vid skjutstationerna behölls och fördjupades sankmarken, så att det bildades vattenspeglar till fromma både för det vilda och för skyttarna, i varje fall under viss del av året. De anlagda stigarna kom så småningom att bilda ett naturligt inslag i naturen. Och jättestenar baxades med luna och spett, ett arbete, som en och annan väl också passade på att ange som orsak till ett klen skjutresultat. Särskilt på torsdagarna stod röken högt över risbränningen mot den mörknande hösthimlen, innan bastun och ärtsoppa blivit varma. Nästa alltid fanns någon på plats och överallt fogades bitarna samman liksom järnfilspånen i ett magnetfält.

Men också interiört gick arbetet framåt, varom några räkningar bär vittne: 1956, juni 13: Målning av fönster och dörrar till klubbhuset, 1.000 kronor, möbler, 4.000 kronor. 1957, januari 16: Möblering av klubbhuset, 15.000 kronor. Samma år anskaffades också den vackra takkronan i storstugan, tillverkad i Stadsmissionens Industrihem i Gröndal till en kostnad av 600 kronor. Bordslamporna, med givarnas namn ingraverat, tillkom samtidigt. En av föreningens trognaste gynnare redan då var den lätt genomskinliga pseudonymen "Bok-Nisse", i klartext bokhandlare Sören Nilsson. Väguret i klubbhuset speglar, bland annat, hans intresse och känsla för föreningen. En målning i den romantiska stilen fick sin givna plats i gillestugan - ett arbete och en gåva av konstnären Gabriel Strandberg. Uppräkningen kunde fortsätta.

Så en dag i början av maj smäller det extra hårt i brevlådan hos en och annan "skytteanknuten" huvudstadsbo: "Stockholmspolisens Skytteförening har härmed äran inbjuda Eder till invigningen av sitt klubbhus, Grimstastugan, vid Grimsta pistolskyttebana, torsdagen den 15 maj 1958 klockan 13.00. Kristi Himmelfärdsdag", osv. Hur det sedan gick till vid invigningen saxas här ur tidningen "Västerort" den 22 maj: "Regnvåta fanor, blöta paraplyer och takdropp, sådant var vädret då Stockholmspolisens Skytteförening i torsdags invigde sitt klubbhus 'Grimstastugan' vid Grimsta pistolskyttebana". (Här måste jag göra ett inlägg då man annars lätt får det intrycket att dagen var regnig och blöt. Så var icke fallet. Fotografier, film och minnesbilder, allt pekar entydigt på växlande väder, solsken och regnskurar, som en majdag ofta uppvisar och en natur så ofattbar skön, som endast Svea rike kan skänka när allt växer och blommar av träd och gräs och örter). "Men som en sol lyste föreningens ordförande, förre kriminalchefen Alvar Zetterquist, när han från klubbhusets veranda inför 150-talet polismän och deras anhöriga förklarade 'stugan öppnad för sitt nyttiga och betydelsefulla ändamål'. I sitt invigningstal betonade han, att det var genom donationer från sammanlagt 110 vänliga givare, som föreningen haft möjlighet att uppföra klubbhuset. Sammanlagt hade byggnaden kostat 200.000 kronor, varav donatorerna bidragit med i runt tal 82.000 kronor. Föreningen har själv investerat omkring 100.000 kronor i klubbhuset, medel, som till största delen influtit genom lotterier, som föreningen ordnat under de senaste sex åren. Närmare 5.000 arbetsdagar har ett tiotal av föreningens medlemmar fullgjort utan ersättning för att få klubbhuset färdigt". (Här funderar nog den kritiske läsaren med rätta om inte timmar blivit till dagar i tidningsartikeln). "Den nya klubblokalen är uppförd två och ett halvs plan med yta av 125 kvm i varje. I källarvåningen inryms en stor gillestuga, snickarbod och bastu, på mellanplanet storstuga, klubbhus, expedition och kök och i övervåningen två övernattningsrum. För inredningen har staden anslagit 5.000 kronor och olika firmor har skänkt bl.a. köksutrustning, porslin och en del möbler. En förtäringstjänst har donerats av ett stockholmsföretag. Efter invigningstalet sköt man till måls på ballonger, varvid gubblaget segrade, och sedan vandrade alla in i paviljongen, där det serverades sandvickare med öl, kaffe och tårter. Gåvor till det nya klubbhuset överlämnades av bl.a. Östermalmspolisens Pistolklubb. Befäls- och Kommissariesällskapet samt Statspolisen. Polisens musikkår, under ledning av musikkapellchefen Per Grundström, medverkade och som avslutning gjorde man en rundvandring i den nya klubblokalen".

Några ord av ordföranden, Alvar Zetterquist, hämtade från en bandinspelning vid invigningen, får bilda slutvinjett:

Golven härstammar från den gamla gymnastiksalen, där doften av kåda ersatts av, om inte tårar så dock svett. Cirka tiotalet medlemmar har under fem år nedlagt omkring 5.000 arbetstimmar. Samlingen skedde ofta vid klockan 18-19-tiden och när arbetarna vände åter efter sitt frivilliga kvällsjobb, hade klockan hunnit över midnattstimman". När ordföranden kom in på kostnaderna, yttrade han: "Nu säljer vi inte stugan för hundratusen. Men finns det någon spekulant, måste vi skynda oss att tillägga, att den inte är till salu under de närmaste hundra åren".

Sedan han ytterligare understrukt föreningens glädje över det skuldfria klubbhuset och att det var donatorerna, gratisarbetarna och stadens representanter, som medverkat till det goda resultatet, förklarade han klubbhuset invigt . .
."och jag döper stugan till Grimsta-stugan".

Under samvaron rörde sig samtalen naturligtvis främst om arbetet under byggnadsåren. Därvid framfördes från styrelsen och från andra håll än en gång betydelsen av det arbete, som enskilda medlemmar nedlagt.

Och gäster, medlemmar och skyttar dröjde sig kvar, medan majkvällens skymning sänkte sig över den gamla mälarbygden

UTFOR ALLA B...
WIDIND
GLASM
L...
L...

